

den har gjort stor Nytte, men Andre ere jo af den Mening, at i vor Tid er den overflødig, og den Tanke gjorde sig ogsaa gjældende sidst, da Sagen var her til Behandling, at man forsaavidt godt kunde undvære hele Forligsinstitutionen og i alt Fald lade Sagsførerne faae Udgang til at deltage i Forligsforhandlingerne. Jeg vil nu rigtig nok sige, at for mig stiller det sig saaledes, at saa kunde vi lige saa godt undvære den, naar vi indrømme dem den Tilladelse i Almindelighed. Maaſte er Forholdet noget andet her i Kjøbenhavn, hvor Folk ikke kjende hinanden, saaledes som man i Almindelighed kjende hinanden paa Landet, men vi ere dog vist Alle enige om, at paa Landet kan en personlig Samtale, naar der er en Mæglingmand ved Siden, tidt have en betydelig større Indflydelse. Ved saadanne Forhandlinger for Forligskommission gaar det jo ikke efter de juridiske Synspunkter, men mere efter Villighedshensyn og Hensigtsmæssighedshensyn for begge Parter for at komme over den Sag. Jeg kan ikke nægte, at jeg er en Ven af Forligsinstitutionen og onſter, at den maa blive bevaret, men ikke desto mindre har jeg adskillige Betæneligheder ved det forelagte Lovforslag, Betæneligheder, som jeg havde allerede for 14 Aar siden, da det første Gang forelaa, og jeg var Medlem af Udvalget. Den første af disse Betæneligheder, jeg skal nævne, vedrører nærmest § 2, hvorefter det skal være tilladt at undlade Forligsmægling i Kontra- og Kontinuationsføgemaal. Jeg skal gjerne indrømme, at i de fleste Tilfælde er en Forligsprøve vistnok overflødig i disse Spørgsmaal. Men jeg ser Sagen saaledes, at det kunde jo dog være, at naar disse Sager først ere reiste og komme til en Forligsforhandling, de Synspunkter da ville kunne faae Indflydelse paa Forligsforhandlingen ogsaa om Hovedsagen. Som Følge deraf havde jeg helst set, at disse Sager ikke vare blevne nævnte som undtagne fra Forligsmægling. Jeg stillede dengang Vædringsforslag i den Retning, men var ikke saa heldig at faae det vedtaget af det høie Thing, og venter naturligvis heller ikke nu at faae et Saadant vedtaget. Men jeg skal dog ogsaa sige, at selv i saa Fald skulde Lovforslaget ikke for mig være umuligt; jeg vil ikke, fordi den Bestemmelse bliver staaende i Lovforslaget, betragte det som uhensigtsmæssigt og umuligt. Jeg har derimod mere Betænelighed ved § 3, hvor man giver Tilladelse til, at Stævningen maa blive forhyndt maaſte samtidig med Forligsindkaldelsen. Det forekommer mig, at man der er inde paa en

farlig Vej. Jeg indrømmer, at den sidste ærede Taler vistnok har Ret i, at den Betragtning, der ligger til Grund for det, vistnok er den, at det skal være muligt at holde en Mand fast, for at han ikke skal fordufte for Sagsøgeren, men jeg er bange for, at det vil blive en mere almindelig Coutume at bruge den Udvei. Man vil benytte den til at lægge et moralsk Tryk paa den Indkaldte for at faae ham til at gaa paa Forlig, og det kan have meget uheldige Følger. Det vil jo ogsaa paahvilde ham større Omkostninger, idet Sagsøgeren selvfølgelig ogsaa vil forlange de Omkostninger dækkede, som følge af Stævningens Udtalelse. Den Fare, som det kan indeholde, er Noget, som man bør have sin Opmærksomhed henpendt paa, nemlig den, at det kan blive til en almindelig Skik, at man, saa faare man indkalder til Forlig, samtidig udsteder Stævning og lader den forkynde. Ogsaa ved § 4 har jeg Betænelighed. I § 4 staar der, at Uoverensstemmelse imellem Forligsklagen og Stævningen eller den brugte Procedure ikke skulle komme i Betragtning til Sagens Afvisning. Den Paragraf staar jo, saavidt jeg kan se, i Forbindelse med § 6. Det er den samme Tanke, og Tanken er jo da nærmest den, at man saavidt muligt vil undgaa Anledning til Afvisning af Sagen paa Grund af Mangler ved Forligsforhandlingen. Men det forekommer mig, at der i § 4 indeholdes en Fare for, at man kan føre saa mange Ting ind med i Sagen under Proceduren, som der slet ikke har været tænkt paa ved selve Forligsforhandlingen, saa at man egentlig kan komme til at give Sagen en tildels anden Karakter, og jeg har nogle Betæneligheder derved. Jeg er jo ikke juridisk kyndig, saa jeg tør ikke sige, hvor Noget de have paa sig, men for mig stiller det sig saaledes, at man bør være varsom med at gjøre større Undtagelser i den Retning, end man hidtil har havt.

Den største Forstiel, der er paa det andet Things og Ministerens Stilling paa den ene Side og paa den anden Side den Stilling, vi her indtog, da Forslaget for en Række Aar siden var til Forhandling, er nærmest den, at vi her paa vor Side hævdede, at den, der ikke kan møde personlig ved Forlig, skal give en Fuldmagt, der fuldt ud godtgjør, at han er forhindret. Det er Noget, som nu vist ikke paafes tilstrækkelig alle Steder. Jeg veed Exempler paa, at man endog, hvor Ræmneren skulde møde paa Kommunens Vegne, har ladet en Sagsfører møde, altsaa lige stik mod den bestaaende Forligsløvgivnings Bestemmelser, og jeg er bange for, at, naar ikke Dommeren nøie